

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Viitaten liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntöön LVM/1051/03/2017 Yksityisten Katsastustoimipaikkojen liitto ry esittää kunnioittavasti seuraavaa:

1. Lausuntopyynnön kohteena oleva asia

Lausuntoja on pyydetty liikenne- ja viestintäministeriössä valmistelluista asiakirjoista ”luonnos VNA ajoneuvojen liikennekelpoisuuden valvonnasta.pdf” sekä ”Perustelumuiotio luonnos.pdf”.

Esitys pohjautuu vuoden 2019 alussa lausunnolla olleeseen hankkeeseen LVM/162/03/2019, sekä hankkeen linjauksia käsittelevään muistioon LVM/1051/03/2017, joka on ollut lausuttavana heinä-elokuussa 2017, ja tuolloin myös Yksityisten Katsastustoimipaikkojen liitto ry on lausunut asiasta. Koska Yksityisten katsastustoimipaikkojen liitto ry on lausunut edellä mainitusta muistiosta 15.9.2017, emme tässä lausunnossa toista kaikkia kommentteja.

2. Hankkeen yleiset linjaukset

Hankkeen vaikutusarvio lähtee olettamuksesta, että katsastuksen ainoa tehtävä liittyy ajoneuvojen liikenneturvallisuuteen. Muille näkökulmille ei vaikutusarviossa ole annettu painoarvoa, vaikka Ajoneuvolain (1090/2002) 53§:ssä määrätään katsastukselle useita muitakin tehtäviä.

Vastaavasti katsastuksen kuluttajalle aiheutuviin kustannuksiin lasketaan katsastuksesta maksettava hinta, auton käytöstä aiheutuvat kustannukset, sekä menetetyille vapaa-ajalle määräytyvä laskennallinen hinta mukaan lukien matkantekoon kuluva aika.

3. Yleiset kommentit

Autojen rekisteritietojen pohjalta määritellään autoja koskevat verot ja maksut. Ehdotuksen toteutuessa vanhojen autojen rekisteritietojen oikeellisuutta ei käytännössä valvottaisi, ja näin ollen autojen omistajille muodostuvat verot ja maksut olisivat osin virheellisiä. Tämä on ristiriidassa Perustuslain (1999/731) 6§ yhdenvertaisen kohtelun -periaatteiden kanssa.

Lausuntopyynnön muistiossa on arvioitu edellisen lausuntokierroksen vastauksia lukumäärien perusteella jakaen niitä puolesta ja vastaan. Tässä ei laisinkaan huomioida, että useat vastaukset ovat edustaneet suuremman vastaajajoukon näkemyksiä, kun taas osa on samasta viitekehyksestä. Se, että 32 yksityishenkilöä on ilmoittanut kannattavansa esitystä, ei anna kuvaa siitä, mitä viiteryhmää tai näkemystä lausijat edustajat. Muistiota arvioitaessa tulisi nähdäksemme tarkastella enemmän viiteryhmiä. Katsastuksen lopettamisen puolesta oli 8 ryhmää, (Suomen Matkamersut ry, Finnish Hot Rod Association FHRA ry, Autohistoriallinen Seura ry, Suomen Motoristit ry, Peräahon Kone Ky, Willi's Motors, Mobilia säätiö ja Liikenne- ja viestintävirasto) ja katsastuksen jatkamisen kannalla oli 14 ryhmää (Liikenneturva, Poliisihallitus, Autokatsastajat AK ry, Autotuoajat ja -teollisuus ry sekä Autoalan Keskusliitto ry, Linja-autoliitto ry, Moottoriajoneuvojen Katsastusmiehet MKM Ry, Onnettomuustietoinstituutti OTI, Suomen

ajoneuvohistoriallinen keskusliitto – SAHK ry, Yksityisten Katsastustoimipaikkojen Liitto ry (YKL ry), A-Katsastus Oy, K1 Katsastajat Oy, Tattarisuon Autokatsastus Oy ja M-Katsastus Oy).

Muistiossa on tehty kustannus-hyötyanalyysiä tiettyjen vaikutusten perusteella. Huomioon otetut vaikutukset on muistion tekijä valinnut lukemattomien ei vaikutusten joukosta. Analyysin lopputulos saadaan aina erilaiseksi sen mukaan, mitä vaikutuksia siinä otetaan huomioon. Ajoneuvolain 1090/2002 53§ mukaan *"Määräaikaiskatsastuksessa ajoneuvosta tarkastetaan, että: 1) se on sitä koskevien säännösten mukaisessa kunnossa; 2) se on turvallinen käytettäväksi liikenteessä; 3) siitä ei aiheudu tarpeettomia ympäristöhaittoja; 4) siitä rekisteriin merkittävät tiedot ovat oikein."* Vaikutusarvion laatiminen pelkästään yhden osa-alueen, liikenneturvallisuuden, perusteella on virheellistä ja harjaanjohtavaa. Vaikutusarvioissa tulisi vähintään huomioida käsiteltävän säädöksen yläpuolella oleva säädös, tässä tapauksessa ajoneuvolaki. Tämän lisäksi olisi hyvä huomioida myös muun yleis- ja erityislainsäädännön vaatimukset, joihin käsiteltävä muutos vaikuttaa. Lisäksi vaikutusarviossa ei ole huomioitu vanhempien autojen osalta muita autoja edullisempia hintoja. Koska vanhemmissa autoissa ei tarvitse mitata päästöjä, on katsastuksen arvonlisäverovapaa keskihinta alle 20€. Virheellisistä rekisteritiedoista johtuvia valtion taloudellisia menetyksiä ei vaikutusarviossa ole arvioitu laisinkaan.

4. Yksityiskohtaiset kommentit

YKL ry on antanut yksityiskohtaiset kommentit 20.2.2019 päivätyssä lausunnossa kappaleessa 4.2. Mainittu lausunto on tämän lausunnon liitteenä, eikä tältä osin asiassa ole täsmennettävää.

5. Suositukset

Nähdäksemme yli 40-vuotiaiden autojen katsastusvelvollisuudesta ei tulisi luopua. Erityisesti huojennetun verotuksen alaisten museojoneuvojen osalta säännöllinen rekisteritietojen paikkansapitävyyden tarkastaminen olisi jo perustuslaillisista näkökulmista katsoen perusteltua. Tämän lisäksi asialla olisi valtiontaloudellisia vaikutuksia.

Jos katsastusaikaväliä halutaan harventaa, on tämä mahdollista tehdä ilman katsastusvelvollisuuden täydellistä poistamista. Tällöin ajoneuvorekisterin paikkansapitävyys säilyisi lähes nykyisellä tasolla, ja muutoksen vaikutukset rajoittuisivat käytännössä pelkästään liikenneturvallisuuden heikkenemiseen.

6. Yhteenveto

Hankkeen valmistelussa on tavoiteltu hallinnon keventämistä. Asetusmuutosehdotuksen vaikutusarvioissa ei kuitenkaan ole huomioitu hankkeen vaikutuksia edes niiltä osin, mitä ajoneuvolaki katsastukselta edellyttää. Lisäksi vaikutusarvioissa esiintyy useita ristiriitoja sekä laskuvirheitä.

Vaikka hallinnon määrä muutoksen myötä mahdollisesti kevenisi, kasvaisivat yhteiskunnan kustannukset merkittävästi nykyisestä. Hankkeen vaikutuksena liikenneturvallisuus yksiselitteisesti heikkenisi ja viranomaisen ylläpitämän ajoneuvorekisterin paikkansapitävyys heikkenisi.

Toivomme, että tässä lausunnossa sekä edellisessä, 20.2.2019 laatimassamme lausunnossa, antamamme kommentit huomioidaan asian jatkovalmistelussa.

Helsingissä 23.8.2019

Björn Ziessler

Toiminnanjohtaja